

el divà al pati | JOAN GIBERT

## Educar infants

Els estudis avalen la importància de parlar a les criatures, fins i tot quan són en camí, tan important o més que alletar-les, preparar-los l'habitació i comprar-los la roba

Aquesta és la important em- presa a què estan convo- cats aquelles i aquells que aquest curs s'han inscrit al nou cicle de grau superior d'educació infantil que ofereix l'IES Narcís Oller. Això vol dir que, a partir d'enguany, noves promocions es podran formar a les aules d'un institut que té una dilatada experiència docent. Convindran que es tracta d'una excel·lent notícia que obre magnífiques perspectives de formació en una ciutat, Valls, que té una notable tradició pedagògica i didàctica. Els habituals de la secció ja saben que els temes que s'hi analitzen no són ni les inauguracions ni les efemèrides efímeres; han estat els significants inclosos en el títol del cicle, «educació infantil», els que m'han animat a estirar-los al divan un diumenge a la tarda.

- El món ha canviat radicalment i les transformacions experimentades exigeixen dels nous educadors una formació més qualificada que mai. Una formació que els permeti llegir els canvis i els empenyi a trobar la bona manera d'educar els infants.

Malgrat saber que el llatí ens queda lluny i que està una mica passat de moda, resulta imprescindible i força estimulante recórrer de tant en tant a aquesta llengua mare per aprendre'n alguna cosa. Algú sap què significava al segle XIII el mot *infans*? Doncs bé, a més a més de «petit», significava «aquell que no parla». Que no parli no vol pas dir que sigui indiferent al llenguatge, ni que sigui incapaç d'entendre res d'allò que se li està dient. Si hi parem atenció ens adonarem que el fet mateix d'assenyalar l'infant com aquell que no parla ja pressuposa que es tracta d'algú predestinat a parlar, o com diríem els psicoanalistes, a entrar en el camp del llenguatge. Des que les criatures arriben al món es capbussen en un mar de paraules, sons i onomatopeies. De fet, el llenguatge els precedeix, com ens ho mostra l'incontrovertible fet que ja hi és abans que arribin al món. Les parelles joves en parlen abans d'encarregar-los a la cigonya i en segueixen parlant durant la gestació. Parlen del nen o la nena com si ja hi fossin; però no només en parlen, també els parlen. Tots els estudis avalen la importància de parlar a les criatures, fins i tot quan encara són en ca-



Antoine de Saint-Exupéry, pilot i escriptor francès, autor d'*El Petit Príncep*.

mí, tan important o més que alletar-les, preparar-los l'habitació i comprar-los la roba i les primeres joguines. Resulta evident que les criatures requereixen un espai físic ben condicionat i tenir ben ateses les seves necessitats bàsiques. Allò que no resulta tan evident és com construir aquest espai simbòlic imprescindible per a tot ésser parlant.

Més o menys tothom se'n surt a l'hora de condicionar l'habitació dels infants; allí on la cosa es complica és a l'hora de bastir un lloc simbòlic; un lloc que el nadó reconegui com a propi, un lloc on se senti com a casa. Com es construeix un lloc simbòlic? No és una pregunta senzilla de respondre. Saint-Exupéry ens proporciona una pista excel·lent quan, en boca del Petit Príncep, ens fa saber que «allò que és important és invisible als ulls». Un lloc simbòlic és invisible i es construeix sense que gairebé ens n'adonem; es fa mentre esperem la seva arribada, es fa quan comentem als avis el bé que s'ho passaran amb els néts, es fa també quan, projectant els nostres desigs i frustracions, els fem metges o advocats, valents o porucs. Tot parlant de l'infant que és en camí anem construint, sense ser-ne conscients, aquest espai simbòlic en el qual es podrà allotjar. Cal no perdre de vista que la necessitat bàsica i fonamental de tot ésser humà és ésser estimat. Necessitem aliments, necessitem allotjament i higiene, però sobretot necessitem sentir-nos estimats. Amb paraules planeres, podríem traduir aquest lloc simbòlic com el lloc que els fem en el nostre cor.

Fins aquí hem parlat de l'infant; ara toca dir alguna cosa sobre l'educació. Educar és una tasca di-

fícil i complexa, imprescindible i apassionant. Una tasca per a la qual ens cal gent amb ganes, coratge i una sòlida formació.

- Els estudis avalen la importància de parlar a les criatures, fins i tot quan encara són en camí, tan important o més que alletar-les, preparar-los l'habitació i comprar-los la roba i les primeres joguines.

Fins fa quatre dies la transmissió del saber educar es produïa de forma gairebé automàtica. Pares i mares educaven els fills de la mateixa manera que els havien educat a ells, sense qüestionar-se res, recolzats en l'experiència transmesa de pares a fills, de generació en generació. La resposta a la pregunta «com educar els fills?» era «com sempre s'ha fet». Aquesta resposta ja no serveix.

El món ha canviat radicalment i les transformacions experimentades exigeixen dels nous educadors i educadores una formació més qualificada que mai. Una formació que els permeti llegir els canvis i que els empenyi a trobar la bona manera d'educar els infants.

Avui, tant o més que en el passat recent, necessitem educadores i educadors disposats a assumir amb entusiasme, responsabilitat i fermesa l'acte educatiu.



opinió | JORDI FERRÉ

## L'afició als castells

Vaig assistir, la setmana passada, a la presentació del llibre *L'origen dels castells* (Cossetània), obra de Joan Bofarull, que va resultar la guanyadora del III Premi d'Assaig l'Espiridió.

El president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, fou l'encarregat de fer la presentació del llibre; tingué una intervenció brillant. Benach exposà que, segons una enquesta, a Catalunya hi ha un 12,2% de la població que estaria disposada a formar part d'una colla castellera. Això vol dir que, si tenim en compte que al nostre país hi viuen set milions d'habitants, hi ha 840.000 persones que estarien disposades a fer castells i que, per tant, se'ls pressuposa una certa afició a aquesta activitat. Això és molta gent. I encara una altra dada: Benach digué que les audiències de les retransmissions castelleres de Televisió de Catalunya són superiors a les que obtenen alguns esports. Una bona dada també. De fet cal suposar que és així ja que sinó TV3 ja hauria eliminat els castells de la seva graella de pro-



Imatge de la portada del llibre *L'origen dels castells*.

grames. El president del Parlament recordà el molt que va costar que el canal català apostés pels castells. Jo recordo perfectament als anys vuitanta, quan a Valls es van començar a fer castells de nou, quan es va iniciar la segona època d'or dels castells, la frustració que produïa als castellers vallencs el poc o, millor dit, nul cas, que feia la televisió catalana de les gestes de les colles de la capital de l'Alt Camp. És just, doncs, que s'hagi corregit.

Mentre Benach donava aquestes dades i mentre definia els castells amb paraules com emoció, festa, cultura, identitat, patrimoni, memòria, integració, etc. jo interiorment em sentia orgullós d'haver nascut a Valls; de ser d'aquesta ciutat que fa més de dos segles va iniciar aquesta activitat que ara és elogiada com a modèlica per les autoritats del país; i em sentia satisfet de formar part d'aquesta comunitat que durant més de 200 anys, amb alts i baixos, ha mantingut viva aquesta tradició i ha vist i ha ajudat que s'estengués cap a altres territoris. Em sentia content de ser vallenc.

En acabar l'exposició vaig pensar per mi mateix: com pot ser que una ciutat, que una comunitat que ha estat capaç de crear i fer arrelar una tradició com aquesta hagi de veure com passen els mesos i els anys i no hi ha manera que el museu casteller avanci? Els polítics, tant de Valls com de la Generalitat, que han tingut responsabilitat en aquest tema, amb la seva incapacitat per resoldre la construcció del museu casteller, han demostrat i demostren una nul·la sensibilitat envers tots els vallencs, majoritàriament anònims, que han mantingut viva aquesta tradició que, com va dir Benach, es mereix que algun dia sigui reconeguda patrimoni de la humanitat.

